

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

Az Adria jubileuma.

A magyar kereskedelmi tengerészetnek uttörője és elsőrangú faktora: az *Adria* magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság ma ünneplte negyedszázados fennállását.

A jubilaris évforduló jelentősége tülemkedik a vállalat szűkebb határain. Országos jelentőségűvé teszi az a körülmény, hogy a magyar kereskedelmi tengerészet és a fiumei rendszeres hajójáratok keletkezése az *Adria* alapításával esik egybe, mert az *Adria* volt az első magyar vállalat, mely a hazai kivitelnek és behozatalnak a fiumei kikötőből saját hajóival rendszeres járatokat bocsátott rendelkezésére s 1882-ig, amely évben az *Adria* 2 1/2 millió forint alaptőkével és mindössze hét hajóval kezdte meg működését, tengeri kereskedelmünk — amennyiben erről szó lehetett — csaknem kizárólag Triesztre volt utalva.

Az *Adriának* is megvoltak, mint minden nagy és újonnan szervezett vállalatnak, súlyos küzdelmei a kezdet nehézségeivel. Elvesztette két év alatt alaptőkéje felet s részvényeit kénytelen volt felére lebélyegezni. A következő év némi javulást mutat ugyan a hajók számának szaporításában, s a forgalom emelésében, de a vállalat szilárd alapját *Baross Gábor* vetette meg, aki megszüntette az osztrák-magyar Lloyd közösséget, megvonta tőle a szubvenziót s ezt kizárólag a magyar hajózás és részben az *Adria* segélyezésére fordította. 1891-ben kötötte meg *Baross* az *Adriával* az új szerződést s felemelte annak állami segélyét a mai összegre: 5,700.000 forintra. Az új szerződésben elvállalt hajóbeszerzési és járat-szaporítási kötelezettségek teljesíthetése végett az *Adria* a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank közreműködésével alaptőkéjét 1,250.000 forintról 2,500.000 forintra emelte fel, 3 millió elsőbbségi kölcsönt vett fel, 15 új gőzöst építtetett, miáltal hajóinak száma huszonötre emelkedett s így megerősödve látott hozzá üzemének és forgalmának kiterjesztéséhez.

Az új korszak csakhamar beigazolta az új alap helyességét és életképességét. A vállalat forgalma és tekintélye évről-évre gyarapodott, úgy hogy néhány év múlva állami segélyének felemelése nélkül is képes volt elvállalni azon fokozott teljesítményeket, melyek az 1901: VII. t.-czikkbe iktatott szerződésben foglaltatnak. E szerződés megkötésével egyidejűleg az *Adria* alaptőkéjét 5 millió koronáival 10,000.000 koronára emelte fel, nyolcz új hajót építtetett, s ma e szerződés alapján 33 első osztályú gőzessel látja el Fiuménak a nyugati kikötőkkel való rendszeres hajózási összeköttetését. Amennyiben pedig a törvényhozás ebbeli jogával élve, az *Adria* 1911-ben lejárat szerződését újabb tíz évre meghosszabbítja, a társulat külön állami segélyre való igény nélkül további hét gőzöst lesz köteles beszerezni s ekkor 40 hajóból álló flottájával az *Adria* oly erőssége lesz a magyar hajózásnak, mely hazai külkereskedelmünknek bármely gazdaságpolitikai alakulás mellett is biztos támaszul fog szolgálni.

Csak röviden utalunk arra, hogy az *Adria* rendszeres hajójáratokat tart fenn *Spanyolországba* és *Marseilleba*. *Északafrikába* havonként egy járatot tart fenn s a Lloydal együtt évi kilencz járatot teljesít a *Fiume—Trieszt—Brazilia—La-Plata*-i vonalon. Ezek mellett Európa összes nevesebb kikötőibe tart fenn rendszeres járatokat, a fiume—amerikai vonalat

pedig mint a *Cunard*-társulat képviselője látja el.

Az *Adria* flottája ma 33 hajóból áll, melyek összesen 69,862 brutto regiszter-tonna tartalmat képviselnek. Beszerzési értékük 29 és fél millió korona, mely összegből azonban 10 millió le van már írva. Budapesten, a társulat székhelyén és Fiumében, a hol üzletigazgatósága van, az *Adria* egy-egy hatalmas palotát építtetett, melyekben a hivatalos helyiségek vannak elhelyezve.

Fejlődésének arányairól fogalmat nyújt az a tény, hogy míg az *Adria* 1882. évben összesen 224 kiviteli és behozatali járaton 181.135 tonna forgalmat bonyolított le, addig az 1906. évi összforgalom 607 járaton már 904.036 tonnát tett ki. A társaság hajórajának hordképessége 1882. évben 11.710 tonna volt, 1906. évben e hordképesség 101.103 tonna.

A társulat 1901. évben tisztviselői és tengerész-alkalmazottai számára nyugdíjintézetet létesített, mely a legmértányosabb feltételek mellett gondoskodik a társulat összes alkalmazottairól s ezek családjairól. A társaság tisztikara, tengerész-személyzete s egyéb alkalmazottainak száma több mint 1200 főből áll, tisztviselői, tengerésztisztjei és gépészei egy-két kivétellel mind magyar állampolgárok, a vállalat a külföld összes kikötőiben kitünően szervezett ügynöki hálózattal van képviselve s Genuában, Velenczében, Messinában és Rio de Janeiróban saját tisztviselői által ellátott kirendeltségeket tart fenn.

A vállalat jubileuma egyuttal szolgálati jubileuma *Kuranda* Emil vezérigazgatónak, a társulat lelkes és széles látókörű vezetőjének, a kit a legnagyobb rész illet meg a sikerből; mert fáradhatatlan munkája és tettereje volt egyik legkiválóbb tényezője az *Adria* fényes föllendülésének. S vele jubilál a társulat kiváló szakképzettségű ügyvezető igazgatója, *Eidlitz* Hugó is, a ki a vállalatnak keletkezése óta szolgálatában áll. Az *Adria* első elnöke *Károlyi* Tibor gróf, utána *Szapáry* István gróf, majd *Lederer* Sándor lovag következett, kinek elhunytá után *Lánczy* Leót választották az *Adria* elnökévé, a ki egyéb sokoldalú elfoglaltsága mellett e tisztét is nagy ügyszeretettel és odaadással tölti be. A társulat miniszteri biztosa: Gyöngyösy János miniszteri tanácsos. Az igazgatóság tagjai: *Lánczy* Leó (elnök), *Burchard-Bélaváry* Konrád, *Matlekovits* Sándor dr. (alelnökök), *Barta* Arnold, dr. *Madarassy-Beck* Gyula báró, *Elek* Pál, *Fleischl* Sándor, *Herczog* Péter báró, *Kilényi* Hugó, *Klein* Gyula, *Kohner* Zsigmond, *Kupez* Ödön (a pénzügy-minisztérium részéről), *Kuranda* Emil, *Marx* János (a kereskedelemügyi minisztérium részéről), *Pösch* Gyula, *Reiszig* Ede (a kereskedelemügyi minisztérium részéről) és *Simon* Jakab. *Burchard-Bélaváry* Konrád, *Kuranda* Emil és *Simon* Jakab az *Adria* alapítása óta foglaltak helyet az igazgatóságban.

A társaság jubilaris közgyűlése nemcsak egy munkában és sikerekben gazdag múlt mérföldjelzője, hanem remélhetőleg kiinduló pontja egy újabb korszaknak, mely hazánk külkereskedelmének hatalmas fejlődését lesz hivatva támogatni és biztosítani.

A jubilaris évet a társulat azzal ünneplte meg, hogy segélyre szoruló alkalmazottai javára egy százszáz koronás jótékony alapítványt létesített.

Az *Adria* fennállásának 25 éves jubileumát ma Fiumében is méltóan megünneplték.

Már kora reggel a társaság palotája és a kikötőben horgonyzó összes *Adria*-hajók lobogódiszt öltöttek. Déli tizenkét órakor a tisztviselői kar az intézet üléstermében *Szóllóssy* Gyula elnöklete alatt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy *Burchard-Bélaváry* Konrád és *Simon* Jakab igazgatótanácsosokhoz, valamint *Kuranda* Emil vezérigazgatóhoz, kik az intézet fennállása óta állnak annak élén, valamint a mai jubileumi bankett ünneplő közönségéhez üdvözlő táviratot menesztenek és ezenkívül a május hó 2-án hazatérő *Kuranda* Emil vezérigazgatót és *Eidlitz* Hugó igazgatót a társaság üléstermében, melyet ez alkalomra felkészítenek, ünneplésben részesítik, amikor is *Kuranda* vezérigazgatóhoz *Szóllóssy* Gyula és *Eidlitz* igazgatóhoz *Kemény* Ödön titkár fog üdvözlő beszédet mondani.

Ma délután 5 órakor egy *Szóllóssy* Gyula, *Schlesinger* Lipót, *Ritter* István, *Kittberger* Viktor, *Dénes* Adolf, *Merlato* Gyula, *Scarpa* Antal és *Kubicsek* István tisztviselőkből álló küldöttség kereste fel *Hartmann* József aligazgatót, ki szintén ma töltötte be az intézetnél 25 éves szolgálati jubileumát. *Szóllóssy* Gyula szép beszédben méltatta *Hartmann* József érdemeit az intézet felvirágzása körül, mire az ünneplést meghatóttan köszönte meg a tisztviselői kar megemlékezését. A küldöttség után a *Hartmann* aligazgató vezetése alatt álló szállítmányozási osztály tisztviselői teljes számban tisztelegtek a jubilánsnál.

Külön ünneplésben részesítette ezenkívül a tisztviselői kar három kartársát: *Scarpa* Antal hivatalnokot, *Merlato* Gyula kapitányt és *Gotthardi* József felügyelőt, kik szintén ma töltötték be az intézetnél 25 éves szolgálatukat.

A tegnapi és mai nap folyamán magánosoktól, czégektől és külföldi hajóstársaságoktól számos üdvözlő távirat érkezett a jubiláló »Adria«-hoz.

Ma este 8 órakor, mint nekünk Budapestről jelentik, a Hungária-szálló disztermében nagy ünnepi bankett volt a három jubiláló igazgató tiszteletére, melyen *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszter és *Saterényi* József államtitkár is megjelent. Jelen voltak azonkívül a társaság összes igazgatótanácsosai, *Eidlitz* Hugó igazgató, ugyszintén a tisztviselői kar képviselőiben *Kovács* József dr. vezértitkár. A bankett során számos felköszöntő hangzott el és felszólalt *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszter is.

Ma érkezett az *Adria* helybeli igazgatóságához a fiumei kereskedelmi és iparkamara üdvözlő átirata is, melyben a kamara szívélyes szerencsekívánatait fejezi ki a jubiláló társulatnak, melynek, mint az átirat szöveg szerint mondja, »oly nagy része volt az ország és kikötőnk tengeri kereskedelmének felvirágzásában.« A folyó hó 28-ikáról keltezett aktát *Meynier* Henrik kamarai elnök és *Smoquina* A. F. kamarai titkár irták alá.

LEGUJABB.

— *Táviratok és telefon-hírek.* —

A képviselőház ülése.

Budapest, ápr. 29. A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnök bemutatta a mozdonyvezetők teliratát, amelyben meghívják a Házat Zólyomba, Rákóczi szobrának leleplezésére, továbbá Hajduböszörmény meghívóját a Bocskay-szobor leleplezésére.

Ezután elfogadta a Ház harmadszori olvasásban a szombaton letárgyalt törvényjavaslatokat.

Hoitsy Pál előadó ismerteti a közös kiadásokról szóló törvényjavaslatot, amelyet a Ház munkájának többszöri megszakítása miatt csak most lehet bemutálni.

Holló Lajos hozzájárul, hogy a törvénytelen kiadások is törvényes szankciót nyerjenek, de hangsúlyozza törvénytelen voltukat.

A Ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

Erre áttérnek a kérvények tárgyalására.

Moskovits István előadó ismerteti Hontmegye és Pancsova kérvényét, amelyek a sajtószabadság legteljesebb fenntartását sürgetik.

A kérvények tárgyalása folyamán *Wekerle Sándor* miniszterelnök kijelentette, hogy a progresszív adórendszert föltétlenül keresztülvizsi.

A kérvények letárgyalása után az ülés véget ért.

A képviselőház munkarendje.

Budapest, ápr. 29. A képviselőház holnap formális ülést tart, mire május 1-étől 10-éig szünet lesz. Ezután a képviselőház június 10-éig fogja tárgyalásait folytatni. Ekkor megkezdődik a nyári szünet, amely október 10-éig fog tartani.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, ápr. 29. A függetlenségi párt ma este *Hoitsy Pál* elnöklete alatt értekezletet tartott, amelyen tárgyalás alá vette a pozsony—bicsi vasutról szóló törvényjavaslatot. Érdemleges határozatot azonban nem hoztak, hanem megvárják a közgazdasági bizottság holnapi ülését, amelyen ugyanezt a javaslatot fogja tárgyalni.

Öngyilkos írónő.

Szeged, ápr. 29. *Hankonyi Emma* írónő és özvegy édesanyja ma a lakásukon felakasztották magukat. Mire a házeliek tettüket észrevették, már mind a ketten meghaltak. *Hankonyi Emma* több eredeti novellát írt és külföldi írók műveiből fordítgatott, de e sovány kenyérkereset mellett anyjával együtt nagy nyomorúságban élt és ez kergette őket a halálba.

Általános sztrájk Makón.

Makó, ápr. 29. Itt általános sztrájk kitörése fenyeget. Ma sztrájkba léptek a cipészek, május elsején pedig a kereskedelmi alkalmazottak fogják megkezdeni a sztrájkot. A szolgálatban levő cselédek valamennyien felmondtak. Attól tartanak, hogy május elsején a munkásság kimondja az általános sztrájkot.

KÜLÖNFÉLE.

A kormányzó elutazott. Nákó

Sándor gróf kormányzó, aki hosszabb távollét után csak szombaton érkezett vissza Fiuméba, vasárnap este a gyorsvonattal ismét elutazott Budapestre.

— **A kormányzó kilépett a Casino Patriotticoból.** *Nákó Sándor* gróf kormányzó ma a következő táviratban tudatta a Casino Patriottico elnökségével, hogy kilép a kaszinó tagjainak sorából:

Néhány napi távollétem után visszatérve Fiuméba, azt tapasztaltam, hogy a Casino Patriottico tagjai között olyan egyenetlenségek támadtak, amelyek a tagok között eddig fennállott barátságos viszonyt veszélyeztetik. Miután különösen állásomnál fogva nem engedhetem meg, de nem is akarom, hogy az ilyen egyenetlenségekbe belesodortassam, tisztelettel értesitem a Tekintetes Igazgatóságot, hogy a mai napon kiléptem a Casino Patriotticoból. Teljes tisztelettel *Nákó Sándor gróf.*

— **A városi képviselőtestület** ma délután hat órakor tartott ülésén a városi tisztviselők nyugdíjszabályzatának tárgyalását folytatta és a szabályzatot különféle módosításokkal második és harmadik olvasásban elfogadta.

Magyar művésznap ünneplése

Pólában. Mint egy pólai táviratunk jelenti, *Geyer Stefi*, a Fiumében is jól ismert világhírű hegedűművész, ki az imént tért vissza nagy külföldi körutjáról, ma este a pólai „Marinekasino” helyiségében hangversenyt adott, melyen megjelentek a Pólában időző admirálisok teljes számban és a flotta legelőkelőbb tisztjei. A fiatal magyar művésznőt fényes ünneplésben részesítette és virágajándékokkal halmozta el a hangverseny közönsége, mely alig tudott betelni a művésznő tüneményes játékával. *Geyer Stefi* e hét végén hosszabb pihenésre Fiuméba érkezik.

A Fiumei Hitelbank közgyűlése.

A Fiumei Hitelbank (Részvény-Társaság) ma délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését a társaság hivatalos helyiségében.

Mindenekelőtt feloivasták az évi jelentést, melyből kitűnik, hogy az intézet 1906. évi tiszta nyeresége 117,656 korona 45 fillért tesz ki, szemben a tavalyi 116,864 korona 83 fillérrel. A közgyűlés elhatározta, hogy részvényenkint 8 korona, vagyis 5 százalék osztalékot fizet ki, 5000 koronát csatol a tartalékalaphoz és 7024 korona 16 fillért visz át az új számlára.

Ezután újból megválasztották az igazgatótanács lelépő tagjait és pedig *Meynier* Henriket, *Walther* Gyulát, *Vranyczány* György bárót és *Dall'Asta* Szaniszlót és ezenkívül *Rosenberg* Félix eddigi ügyvezető igazgatót, ki az intézetnek és bizonyára az egész üzleti világnak is legnagyobb sajnálatára kora miatt visszavonul az intézet aktív vezetésétől. A Hitelbank igazgatósága mely halálával eltelve mondott köszönetet *Rosenberg* Félixnek a Hitelbank felvirágzása körül kifejtett közel negyedszázados ernyedetlen munkálkodásáért, amit a távozó igazgató meghatott szavakkal köszönt meg.

Az ügyvezető igazgatóságba újonnan beválasztották *Goldmann* Jónás igazgatót és újra megválasztották egy évi időtartamra a felügyelő bizottság eddigi tagjait.

— **Aru- és értéktőzsde Zágrábban.** Mint már jelentük, a zágrábi „Trgovacki Dom”, a kereskedők társulata, értéktőzsde szervezését határozta el. A kereskedelmi körökből felhangzó kívánságokra most ez a terv oda módosul, hogy nemcsak értéktőzsde, hanem árutőzsde is létesítenek.

Hangverseny.

A Hangverseny-egyesület holnap, kedden este 8 és fél órakor a „Corsia Deák” szálló nagytermében hangversenyt ad saját működő tagjai részvételével. A hangverseny műsora a következő: 1. Battaglia: Kwartett, két hegedű, viola, violoncello. Előadja *Macudzinski A., Sperber C., Scaramelli E. és Battaglia F.* 2. Rubinstein: Concerto III. per pianoferte. Előadja *Blau* Hilda urnő. 3. Wagner: a) „Am stillen Herd”, b) Szerelmi dal. Előadja *Schalk* Sándor. 4. a) Beethoven: Románca, b) Wieniawski: Keringő. Hegedűn előadja *Macudzinski A.* 5. a) Schütt: Románca, b) Chopin: Scherzo. Előadja *Blau* Hilda urnő. 6. a) Schubert: „Doppelgänger”, b) Strauss: „Heimliche Aufforderung.” Előadja *Schalk* Sándor. A meghívó belépőjegyül szolgál. A hangversenyen csak az egyesület tagjai és azok családjai vehetnek részt.

— **A Fiumei Magyar Kör** közgyűlését, amely vasárnap délutánra volt kitűzve, minthogy a tagok nem jelentek meg kellő számban, a jövő vasárnapra halasztották.

— **Hadihajók uton.** A haditengerészet parancsnok-ágához érkezett távirati jelentés szerint az „Ulan” és „Streiter” hadihajók e hó 26-án Patrasba érkeztek. A hajókon semmi baj.

— **Fiume új polgárai.** A városi állandó bizottság ma délben tartott ülésén megadta a fiumei illetőséget a következő polgároknak: *Starcevic* Mihály iparos, *Gayer* István műhelyigazgató, *Zefran* Ferencz kereskedelmi alkalmazott, *Tonsa* Károly, az utcai közszolgák főnöke, *Weisz* Salamon üvegkereskedő és *Vallich* József magánzó.

— **Evezős-verseny Abbáziában.** Az osztrák flotta-egyesület által rendezett nemzetközi evezős-verseny vasárnap délután folyt le Abbáziában. Noha az eső egész nap folytonosan esett, nagy közönség nézte végig a rendkívül érdekes versenyeket, amelyekben a fiumei evezős-egyesületek fényes diadalt arattak, a mennyiben a négy értékes tiszteletdíj közül hármat a fiumei evezős-egyesületek nyertek el, egy pedig a triezsi evezős-egyesületé lett. Megjelent a versenyen *Rainer* főherceg és a Fiumében időző hadihajók tisztikara is. A verseny letolyása a következő volt: I. verseny. *Junior négyes.* 1. R. C. „Eintracht” Triest. 2. R. C. „Adria” Triest. Két induló. Három hosszal biztosan első. A fiumei „Eneo” evezős-egyesület nem állította starthoz csapatát. II. verseny. *Skiff.* 1. *Gelletich Mario* („Eneo”). 2. *R. Mon* („Liburnia”). Biztos győzelem. Két hosszal az első. III. verseny. *Kettős Jole.* 1. „Quarnero” fiumei evezős egyesület. Ónody Ernő, Nemes Béla, korm. Sövény Béla. 2. R. C. „Hansa” Triest. Körülbelül husz csónakhosszal első. A starttól kezdve végig vezetett. IV. verseny. *Motorcsónakok versenye.* 1. *Schuck mérnök* „Udinó”-je. 2. *Biedermann báró* „Hans”-a. V. verseny. *Négyévezős senior-verseny.* 1. *Club Canottieri Fiumani* „Eneo”. L. Cussar, A. Matthesich, A. Ossoinack, R. Fonda vez. ev. I. Battagliarini korm. 2. R. C. „Liburnia” Fiume. 3. R. C. „Hansa” Triest. Izzgató végküzdelem után másfél hosszal első. — Este a Stefánia-szállóban volt a díjkiosztás, melyen a győztes egyesületek értékes díjakat, az evezősök pedig arany és ezüst érmeket kaptak. Ezután fényes táncmulatság volt a Stefániában, mely a késő éjjeli órákig tartott.

Szinigazgató és diszletmester

Balla Kalmán, a pozsony—fiumei szintársulat igazgatója, még mint miskolczi szinigazgató 1905 május havában a „Szinészek Lapja”-ban arra figyelmeztette a szinigazgatókat, hogy *Hirschler* Adolfotól, társulatának diszletrendezőjétől óvakodjanak és őt ne szerződtesék, mert a diszletmester előlegek felvétele után és munkakönyvének határhagyásával tőle megszökött. *Hirschler* rágalmasz vétsége miatt feljelentést tett *Balla* ellen. Az ügyet szombaton tárgyalta a budapesti büntető törvényszék, *Sarkány* Lajos bíró elnöklétével. Az igazgató azzal védekezett, hogy ő a figyelmeztetést jogos magánérdekből tette közre, mert a *Hirschler* ellen hangoztatott vádat be is tudja igazolni. A bíróság *Nádai* dr. vádja és *Faludi* dr. védelme után a bevádolt szinigazgatót felemen-

tette a vád alól, mert beigazoltnak látta a vádlottnál a jogos magánérdek megővésének szükségét. A panaszos fellebbezett.

— **Talált pénztárca.** Egy városi közszolga tegnap a Via Polveríában egy pénztárcazt talált, amelyben nagyobb pénzösszeg volt. Tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

— **Ezeregyéj meséjében** olvashatunk csak oly káprázatos japán és kínai árukról, mint aminőt a fiúmei japán áruházban olesó pénzért vásárolhatunk. Az árukat reggeltől estig ostromolja a közönség és a valódi perzsa szőnyegeket, feltűnést keltő nippeket, gyöngyfüggönyöket, diszalbumokat, szivartárcaikat alig egynehány pillanat alatt elkapkodják. Az áruház derék tulajdonosa a napokban érkezett vissza Japánból, ahonnan különhajó rakományt hozott pazar és fényes árukból. A közönség rajlott arra, hogy a hajókon vásárolt áruk primitívek és drágák. A gyönyörű kiállítás minden vételkényszer nélkül meg lehet tekinteni Fiumében (Via Alessandrina), Abáziában pedig a Hotel Palace Bellevueben. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

SZÍNHÁZ.

Három előadás.

Zsufolt ház előtt játszotta a magyar színtársulat vasárnap délután Gaál József régi, de kedves zenés hohozatát, a »Peleskei nótáriust.« A darabot kezdetétől fogva a végéig folyton tapsolták, csak úgy rengett a Fenice-színkör fala a hálás közönség sűrű tapsaitól. A nótáriust Sziklay Miklós játszotta az ő szokott zamatos humorával. Minden jelenését zajos tetszések közepette tapsokkal honorálták. A vasas németek határt nem ismerő humora óriási derűtséget keltett. Nem is csoda, mert a legjobb kezükbe voltak kiosztva: *Virágh, Sáfrány, Madas és Szőregly* játszották. Dicséretet érdemel még *Halmos Gyula* Baczur Gassija, aki nagy igyekezettel játszotta a pesti kórhely szerepét és szép énekszámait többször megtapsolták. Kár, hogy *Halmos* a kórusban énekel, mert jó énekes színész válhatna belőle, ha gyakrabban játszatnák. A többi szereplők is, *Csiky, Hadrik Anna, Boross, Havassy Szidi*, mind jők voltak.

Vasárnap este »Gül-Babá«-t ismételte meg a színtársulat teljesen zsufolt nézőtér előtt. Az előadás még elevenebb, temperamentumosabb volt a multkorinál. *Balláné Csik* Irént zugó tapsvihar fogadta megjelenésekor, ami csak fokozódott minden énekszám és tánczai után. *Sziklayt* (Gül-Baba) is újabb dicséret illeti meg játékaért. Szerepét ismét nagy gonddal és ambícióval játszotta és fényes tanúbizonyságot tett sokoldalúságáról, mert az első felvonás végjelenetét valóban megkapó drámai erővel kreálta. *Virágh* Ferencz Mujkója éppen olyan jó és kedves volt, mint a multkori előadáson. Minden jelenését szünni nem akaró taps fogadta és tánczát két ízben meg kellett ismételnie. Zülfikart ez alkalommal *Sáfrány* Vilmos játszotta. Új életet és vídám komikumot öntött a szerepébe, tánczával valósággal remekelt és meg kellett szünni nem akaró tapsok közepette ismételnie. *Bejczy* szintén elemében volt és a közönség nagy ovációkban részesítette minden énekszám után. *Havassy Szidi* komikumá-

val folytonos derűtségben tartotta a közönséget. A többi szereplők is jők voltak. A kórus kifogástalan volt és a zenekar *Donáth* karnagy vezénylete mellett a legnagyobb preczizitással működött.

Ma, hetfőn este L'Arronge öt felvonásos vigjátékát, a »Doktor Klausz«-t adták elő. A darab nem új és nem is sorolható a modern irodalom termékei közé, de azért van benne elég humor és kedves jelenet, hogy előadásra a mai modern iránydarabok mellett is jogosult legyen. Az est sikerének oroszlanrészt *Sziklay* Miklós vitta ki magának *Lubovszky* szerepével, amely bővelkedik humorban és minden egyes szava provokálta a nevetést. *Sziklay* ezt a szerepet repertoárjának legjelesebbjei közé sorolhatja, mert alakítása szinte utólérhetetlen ebben a szerepben. *Szilassy* Juliska Emma szerepében igen jó alakítást produkált. Annyi bájjal, annyi kedvességgel játszotta a naív, a világfolyásáról csak homályos sejtelemmel bíró bakfis szerepét, hogy a közönség hálájának jeléül nyílt színen is gyakran honorálta tapsaival. Osztozott vele a sikerben *Madas* Pista is, Gerster tollnok szerepében. Kokon-szenves megjelenése, rutinos játéka szintén kimagaslott az előadásban. *Csiky* László doktor Klausz szerepében nagy igyekezettel és jól is játszott, de szerepe olyannyira hálátlan, hogy többet nem lehetett belőle produkálni, mint amennyit nyújtott. *Havassy Szidi* Marianna gazdasszony szerepében gyakran megkaczagatta a közönséget. Ki kell még emelnünk *Czakó* Vilmost Kolmár paraszt szerepében, akit kitűnő alakításáért nyílt színen is megtapsoltak. A többi szereplők, *Szöke, Boross, Czakó* Miczi, *Aitner* Ilka és *Kende* Paula mind elősegítették az est sikerét.

(B. I.)

Műsor:

Kedden: »Czigánybáró«, operett, a főszerepben Rédey Szidivel, R. Répássy Gusztival, Bejczy Györggyel és Sziklay Miklóssal.

Szerdán: »A vig özvegy«, operett.

Csütörtökön: »Don Czézár«, operett.

Pénteken: »A hálókocsi ellenőre«, Bisson vigjátéka.

Szombaton: »A milliárdos kisasszony« operett bemutató előadása, a czimszerepben Rédey Szidivel.

Vasárnap délután: »A falu rossza«, Tóth Ede népszínműve.

Vasárnap este: »A milliárdos kisasszony«.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a »Globus« hírlap-elárúsító üzletben, Vinc. de Domini-utca. — *A m. kir. dohánynagyfősségben. Piazza Elisabetta.* — *Capudi Romualdo líkőr üzletében, Deák-Corso.* — *Devescovich Gio. trafikban, Riva Szápáry.* — *Barbis Gio. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban (»Unio«-nyomda, Riva Szápáry, Adria-palota.)*

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felölős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

»Unio« könyvnyomdai műintézet.

LUSSINPICCOLO
FRICZI PENSIO.
MAGYAR CSALÁDI OTTHON.

CIRKVENICA
SZÁLLÓ ÉS PENSIO
CIRKVENICA.

A magyarság legkedveltebb központja.

Szobák gyönyörű tengeri kilátással.

Családok részére nagy kedvezmény.

Figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Tulajdonos: Körner Iván.

Monte Verde vendéglő

Fiume

a Jelasics-kaszárnya átellenében.

Szép árnyékos kerthelyiség, fedett és ujonnan átalakított tekepályával.

Magyarok kedvelt szórakozó helye.

Izletes és olcsó magyar konyha.

Kitűnő borok.

Pontos és előzékeny kiszolgálás.

Mindenkor frissen csapolt kőbányai Polgári sör.

Abonnensek jutányos áron elfogadtatnak.

Szíves pártfogást kér

Liebl István

vendéglős.

Magyar Vendéglőben

(Riva Szápáry I.)

a kőbányai Polgári serfőző világhírű, orvosilag javasolt Szt. István védjeggyel

Dupla malátasör

a mai naptól kezdve csaprol mérik ki.

Kizárólag magyar konyhájából izletes ételek lesznek kiszolgálva.

Magyar borok.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radio-activ

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének megállítására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérébajokban, továbbá **elkövéréds, szívelhájásadás és ezzel járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdeganat, cukorbetegség, aranyér, csúz- és köszvény, vérbőségnél s egyéb belszervezeti bajokban.** — Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható minden jobb gyógyszerár és fűszerüzletben, **Fiumében Heim F.-nél**, kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajtakeserűvizekkel.

Bristol szálló

Abbazia.

Nagy kávéház és étterem.

Elsőrangú ház, pazar fényűzéssel berendezve. Minden balkonos szobából gyönyörű tengeri kilátás. Figyelmes kiszolgálás. Pensió családok és magánosoknak mérsékelt árak mellett.

Modern kényelem. — Mérsékelt árak.

Hotel és penzió Plesch

ABBZIA.

Reichsstrasse (azelőtt villa Thaller).

Minden szobából kilátás a tengerre. Olvasó, étkező és zeneterem. Villanyvilágítás, fürdők a házban. Kétféle konyha. Napi ellátás szobával 7 koronától feljebb.

KOVÁCS-BRUN K. EMIL

Rudovits penziója

A fürdő központján, a Curparkkal szemben.

Déli fekvés. Lift. Fürdők a házban.

Az első magyarországi találkozó helye

Minden kényelem!

TELEFON 23. SZÁM.

Első és legjobb hírnevű óraüzlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórák.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi

gyártmányok.

Crnkovič

szálloda, pensio és kávéház

CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 percnyire.

Kétféle magyar és német konyha.

Kétféle német orvosi kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok, valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas és kellemes hely.

Olcsó árak. — Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: Crnkovič József.

**VILLA PAULA
PENSION HERMANN
LOVRANA.**

= A tengerpart mentén. =

A szobákból gyönyörű tengeri kilátás. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Rákóczi vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.

Tulajdonos: Gulyás László.

Valódi magyar konyha. Étkezésre elfogadok előfizeteket.

Ebéd és vacsora 20 forint.

Gyönyörű kerthelyiség kuglizóval nyárára.

Megérkeztek

a napokban a pünkösdi és nyári szezonra való dús választékú angol zephirek, kötények gyermekek és hölgyek részére, azonkívül tiszta ezernavasznak és fehérnemű kellekek minden kivételben.

Feltűnést keltő divatcikkeinket a nagyközönség figyelmébe ajánljuk, u. m.: nyakkendőket, harisnyákat, zsebkendőket stb.

Minden törekvésünk oda irányul, hogy olcsó árak mellett tisztességes jó árut bocsássunk t. vevőink rendelkezésére.

Számos látogatásért esedeznek

VUJA és BAKI

FIUME, Via Adamich 1. szám

Terzi-féle ház.

Leder S. czipőüzlete

VIA GOVERNO 11 (Corso), A VINC. DE DOMINI-UTCA SARKÁN.

Nagy választékú, magyar gyártmányú legkiválóbb

férfi-, női- és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltek.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő

táblásokban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Szájpadlás nélküli szabadalmazott

FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít

FRISCH LEO

fogműterme, az Adamich-tér sarkán Via Lido 2. II. emel. (Rinaldi ház)

naponta d. e. 8-12 és d. u. 2-6.

Minden műtét **fájdalom nélkül** személyesen végez el.

Foghuzás, arany-üzüst és porcellán-plombirozás. Aranykoronák; szájpadlás nélküli arany fogsorok; porcellán és arany fogsorok (legújabb). Kaucuk- és smaltol-fogsorok.

Katonatisztek, állami és vasuti tisztviselők jelenkény mérséklésben részesülnek.

**Használt és új
Zsákok raktára.**

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Vendéglő

eladó vagy bérebe adó más vállalat miatt. Kétféle forgalmáról bárki meggyőződhetik. Jó forgalmi helyen van. Magyarok kedvelt találkozó helye.

Czim a kiadóhivatalban.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának

(Gyár Budapest-Kőbánya).

— fiumei főraktára. —

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kétféle sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palaczkot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárultó helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Prolungato. — A „Salamon“-féle cukrárszda, tulajdonos: Bardola V.

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinánd; a Soroko-féle vendéglőben, a községi takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselő: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.